

Vzpomínka na MUDr. Martinu Havlíčkovou, CSc.

A memory of Martina Havlíčková, MD, PhD

Martina Havlíčková se narodila 16. srpna 1960 v Praze. Studium na lékařské fakultě Univerzity Karlovy ukončila v roce 1986. Celý svůj profesní život strávila ve Státním zdravotním ústavu, kde se věnovala problematice respiračních virů. V letech 1986 až 1989 absolvovala ve Státním zdravotním ústavu aspiranturu, vědeckou hodnost kandidáta věd (CSc.) obhájila v roce 1990 s disertační prací zaměřenou na možnosti rychlé laboratorní diagnostiky chřipky.

Absolvovala několik krátkodobých zahraničních stáží: v roce 1990 na finské University of Turku a v chřipkovém odboru amerického Centra pro kontrolu nemocí v Atlantě, v roce 1992 v národním chřipkovém centru v londýnském Státním zdravotním ústavu v Colindale a v roce 2000 se zúčastnila v pařížském Institute Pasteur kurzu ESWI věnovanému laboratorním metodám pro diagnostiku chřipky.

MUDr. Martina Havlíčková, CSc. se věnovala rozvoji komplexního přístupu k diagnostice a surveillance chřipky a dalších respiračních virových agens. V letech 1997–2013 vedla Národní chřipkové centrum, od roku 2013 byla vedoucí Národní referenční laboratoře pro chřipku a nechřipková respirační virová onemocnění. Kromě toho byla v letech 1998–2012 zástupkyní vedoucí odborné skupiny pro respirační a enterovirové infekce a v letech 2012–2019 vedoucí Oddělení respiračních, střečních a exantematických virových nákaz Státního zdravotního ústavu.

Martina Havlíčková úspěšně zavedla sentinelovou surveillance chřipky a dalších akutních virových respiračních infekcí. Společně se svou učitelkou RNDr. Bělou Tůmovou, DrSc. prováděla odborné aktivity, které vyústily v úspěšné a plnohodnotné zařazení Národní referenční laboratoř pro chřipku do sítě laboratoří spolupracujících s WHO. Díky jejímu úsilí byla

ČR první zemí z bývalého východního bloku, která v druhé polovině devadesátých let 20. století splnila náročná kritéria pro členství v European Influenza Surveillance Scheme. EISS byl po vzniku ECDC následně transformován v European Influenza Surveillance Network. V evropské chřipkové skupině se věnovala především antigenní charakterizaci chřipkových virů, identifikaci chřipkových kmenů a klasické virologii.

S jejím významným přispěním se podařilo vyřešit krizové situace spojené s pandemií chřipky v roce 2009. Opakovaně zastupovala ČR na mezivládních jednáních k pandemické připravenosti na WHO v Ženevě. Byla neúnavným propagátorem očkování proti chřipce, za jejího přispění je Česká republika jedním z prvních evropských států, kde se plošně používá kvadrivalentní vakcína. Od roku 2012 byla členkou výboru Společnosti pro epidemiologii a mikrobiologii České lékařské společnosti J. E. Purkyně.

Všichni jsme Martinu znali nejen jako fundovaného odborníka, ale i jako nesmírně obětavou a lidskou bytost. Nevěnovala se však jen práci odborné, její čas patřil především rodině a přátelům. Ráda cestovala, opatrovala kočičí přátele a také zpívala ve sboru U Salvátora. A když bylo třeba, neváhala a aktivně se účastnila v současných společenských protestech proti hulvátství.

Svůj dlouhý statečný boj se závažnou nemocí prohrála 29. 12. 2019. Bude nám moc chybět.

Po dohodě šéfredaktorů bude otištěno i v časopise Epidemiologie, mikrobiologie a imunologie.

Jan Kynčl, Helena Jiřincová, Klára Labská, Barbora Macková